

עין משפט
גו מצוה

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

מסורת הש"ס

(א) ב"ק א' דף ל"ג: ונשין
מל"ה (ב) ונ"י ונ"פ מסורת
מס' ד' כ"ה ה"א ונ"פ (ג) ונ"י
ד"ל גובה ויכ"ה ה"א נ"מ
כ"ה מ"ה מ"ה ה"א ונ"י
(ד) י"א א"ל (ה) ל"ק ה"א
(ו) ג"י ר"ש (ז) ו"י ונ"י
נ"י: מ' ד"ה ונ"י ונ"פ
מ"ה: מ' ד"ה ונ"י ונ"פ
(ח) ונ"י ונ"פ ב"ק ק"י: ד"ה
א"ב ונ"י ונ"פ מסורת ד"ה
ד"ה ונ"י ונ"פ

גליון הש"ס

ה"ה ר"ה ר"ה ר"ה ר"ה ר"ה
ש"ה ל' ר"ה ש"ה ש"ה ש"ה
ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה
ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה

הגהות הב"ח

(א) ת"מ ד"ה ל"ה ונ"י
ה"ה ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה
ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה
ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה ש"ה

רבינו גרשום

דקדק וזכר או הוריש לא
משעבד לבעל חוב. ומכא
ליבא למישע דחוב. וכן
משעבד או לא והוא א"כ
אמאי מבי מעיד לא צריכא
מסוד דקאמרי עדים דרעו
ביה כפלוני בא"א לוח דלא
הויא ליה קרקע מעטלי
ולביא לביחש דמעטלי
אנכ סקרקעי הקנה לו
משה' מעיד דאין מעסדי
כפלוני ומקשי והיכי מצי
לימיר רבין בר אבמיאל
לעיל דלש"ה דאין מעיד
גבי פרה וטלית דכיון שלא
באחריות מכו' לו לאו
לאוקמי קמה בעל חובו
קא בעי ודמסתהיבין האמר
רב פפא א"ר אבא
דבין זכר ומצא שאניה
שלי. דאחרית עדים שנוהה
ומכרה לו ובא בעל השוהה
ונטלה ממנו חזרו הלוקח
עליו על המוכר והוא נמי
אמאי מצי מעיד הא אמאי
למיחש דלמא נולה ולהכי
מעיד לו ולמא בו חזירי דלא
מפיק לה מיערע מוכר דאי
מפיק לה תואיל ונמצא
שאניה שלי בדגלה חזרו
עליו הלוקח ואיבא לביחש
שכא נוגע בעדות הוא
דגולה ואמאי בעדות. הבא
כמאי עסקין. וכן
כבירה בה הלוקח שאניה
פרה בת חמורו כלומר שבת
פרתו היא ולא נולה והוא
נמי גבי טלית דמכר וז'
רשלו היא ומשום הכי מצי
מעיד דלאו נוגע בעדותו
משום הכי נקט אבא
דאצטרוך לן לקמן לימיר
בת חמורו קאמר נמי הבא
אלא משום דקאמר נמי הבא
ליה להכי וביני לך שלא
באחריות. ולא תהור על
ולא נוגע בעדות הוא:

כסתמא. שלא ייחד לו פרה וטלית כפירוש דלא משעבדה ליה
לבע"מ הך פרה וטלית: לא משעבדי. דלית להו קלא ולא זיהו
לקוחות דאי משעבדי אין לך אדם שלוקח עוד מטלטלין מחבירו
דלמא טרפי להו מניה: אלא אפילו עשאן אפויקיי. להך פרה
וטלית שימדן לו לגבות חובו משם אס'
לא יפרענו עד זמן פלוני: אפויקיי. אפויקיי.
פה תהא קאי: עשה. ליה עבדו
אפויקיי לבעל חובו ומכרו אחרי
כן הלוח לאיש אחר: איש ליה קלא.
אפסודו לקוחות אנפשייהו: והא ליה
ליה קלא. פרה וטלית וכל ידעו
הלקוחות להזהר והלך מעיד לו
עליה דאין מעמידה בפני בעל חובו:
ומקשיין ואכתי כפרה וטלית אמאי
מעיד ויחוש דלמא אקני ליה האי
מוכר מטלטלי אגב מקרקעי. לבעל
חובו להשעבד לו לגבות חובו מהן
אם לא יפרענו בזמנן וחזרו ומכרם
זכי מעיד ללווק שהן שלו נוגע בעדותו
הוא מפני שמעידין בפני בעל חובו.
והכי אשכחנא דה"ג משעבדי
מטלטלי לבעל חוב דלמך רבה כו'
וגבי מטלטלי מן הלקוחות דנכסיס
שאין להם אחריות כגון מטלטלין נקנין
עם נכסיס שיש להן אחריות לענין
מתנה כנסף בשטר ובחוקה והוא
הדין לענין שעבוד דמינו דחיל
שעבוד אפויקיי חיל נמי אמטלטלי
אזל אקני ליה מטלטלי נגדי כסבור
להשעבד לו לכשיגיע זמנו אם לא
יפרענו יגבה מהם כל קני ואפילו
בלשון מתנה דכל דאי קני אקני
דלמאמכחא היא ולמאמכחא לא קניא
בפרק אהוה נשך וכו"מ דף ס"ו: ואמר
רב מסדא והוא דכספ ליה. בשטר
השעבוד דלגמרי מעבד להו למטלטלי
כגדי מקרקעי: דלא כלמאמכחא
כו'. דכיון דאין זו מכירה גמורה ולא
מתנה ולא משכון אלא שעבוד בעלמא
מכאן לזמן פלוני תגבה מכאן
הלך כריך לכתוב בו לחלוטי שטריה דלא כלמאמכחא דלמאמכחא
הוא שטר שטר העשוי להעתיק ממנו
שטרות ולא נכתב לגבות בו ואין בו ממש: הבא כמאי עסקין.
לא ליה בינמיס ולא שעבדס למלוה: ויחוש דלמא דאיקני אמר ליה.

בסתמא דלא משעבדא ליה מאי מעמא
מטלטלי ניהו "ומטלטלי לבע"מ לא
משעבדו ואע"ג דכתב ליה מגלימא דעל
כתפיה הני מילי דאיתנהו בעיניהו אבל
ליתנהו בעיניהו לא אלא אפילו עשאו
אפויקיי נמי לא מאי מעמא כדרבא ד'דאמר
רבא: עשה עבדו אפויקיי ומכרו בעל חוב
גובה ממנו ישורו וחמורו אפויקיי וימכרו אין
בעל חוב גובה הימנו מאי מעמא האי אית
ליה קלא והא לית ליה קלא וליחוש דלמא
אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי דאמר רבה
ה"א אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי קני
מקרקעי קני מטלטלי ואמר רב חסדא והוא
דכתב ליה דלא כאמכחא ודלא כמפוסא
דשטרי הבא כמאי עסקין כגון שלקח ומכר
לאחר וליחוש דילמא דאיקני ליה הוא שמעת
מינה דאיקני קנה ומכר קנה והוריש לא
משעבד לא צריכא אקאמרי עדים דיענין
ביה בהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם
והואמר רב פפא אע"ג דאמור רבנן המוכר
שדה לחבירו שלא באחריות ובא בע"מ
וטרפה אינו חוזר עליו נמצאת שאניה שלו
חוזר עליו הבא כמאי עסקין בכמיר בה
שהיא בת חמורו ורב זבד אמר אפילו
נמצאת שאניה שלו אינו חוזר עליו דא"ל
להכי וביני לך שלא באחריות גופא אמר
רבין בר אבמיאל משמיה דרשמיאל ה"המוכר
שדה לחבירו שלא באחריות אין מעיד לו עליה
מפני שמעמידה בפני בעל חובו היכי דמי
א'

דמי מעיד כגון שקנה הך פרה וטלית ומד מכרה בפניו דודאי לא ליה בינמיס ולא שעבדס למלוה: ויחוש דלמא דאיקני אמר ליה.
לומר אכתי איכא לביחש דאקני ליה להך פרה וטלית ולמלוה אגב מקרקעי והיכי דמי כגון דמקמי הכי כשלוה תכז כשטר משעבדה
לך אגב מקרקעי לו נכסי דקנאי דעמיד אגב למיקני וכשלקח הפרה והטלית אחרי כן משעבדו לו מיד ואכתי אמאי מעיד אלא מדלא
חייש להכי איכא למשמע דמי שכותב כן דאקני האומר לחבירו נכסיס שאני עמיד לקנות אני מוכר לך או משעבד לך ואחר כן קנה
ומכר לאחרים או כתב לו דאיקני והוא קנה אחרי כן ומת והוריש לגביו לא משעבד להאי שכתב לו דאין אדם מקנה לחבירו דבר שלא
בא לידו אע"פ שעמיד לנא ובעיזא היא לקמן בפרק מי שמת וקנא. ולא איפשיטא ומשמע מהכא דלא משעבד: לא לריבא. הא דקאמרי
מעיד ולא חיישין ללמא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי כגון דקאמרי עדים דיענא זיה כו' והלך לך אקני ליה מטלטלי אגב
מקרקעי שהרי לא היו לו מקרקעי והלך מעיד דכיון שמכר לו הך פרה וטלית בלא אחריות וגם אין מעמידה בפני בעל חובו לאו
נוגע בעדותו הוא כלל והשתא מתוקמא אפילו בלא לקח ומכר לאלתר. והא דלא קאמר אלא לא צריכא משום דאמורא לא מירך הכי
לעיל אלא סתם הגמרא מירך כן [ושטיה זו נוהגת ברוב המקומות]. ופירש ר"ח דיענין זיה כהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם
כקני ללמאמכחא הכי זה האיש לא נתפרס ממנו מעודו ועד היום וזכי לנו נמה שקנה וכי לא קנה קרקע מעולם לא במתנה ולא
בקניה כגון הא דגרסינן בהש"ש רבה ביבמות (דף פ"ה). שגאת ואמר כן נא צבלה תלא מזה ומזה אמר רב לא שנו אלא שגאת
כו' ומסקין בה לא צריכא דלמא תרי ואמרי אן הוינן כהדיה מבי נפק ועד השתא ואחון לא ידעיתון ליה כו': נמצא שאניה שלו.
שהעידו עדים שגולה המוכר ומכרה לו ובא בעל השדה ונטלה ממנו חזרו לוקח על המוכר ולא הויה מכירה כלל דבשלמא היכא דטרפה
בעל חוב הויה מכירה דעבד אינש דזבין ארעא ליומינה כשביל פירות יוס אחד דלמאמכחא כבבא מניעא (דף ד"ה). ופירות שאלכ שלו הן
כדלמא שמואל בפרק שניס אוחזין בטלית (שם דף ט"ו). בעל חוב גובה את השבח שנת און פירי לא אזל לוקח מגולן אמר התם (דף ד"ה):
המוכר שדה לחבירו ונמצאת שאניה שלו אמר שמואל מעות יש לו שנת און לו לוקח אלא הדרא ארעא והדרי פירי וכל השבח והלך
כיון דלא מריות מידי לאו מכר הוא כלל. והבא נמי גבי טלית אמאי מעיד הא איכא למימר דנוגע בעדותו הוא דניחא ליה למוכר
דמיקו ביד לוקח דאי מופיק ליה מיניה מערער נעדיס שמעידין שהיא של מערער הרי נמצא שאניה שלו ש מוכר אלא גולה מהאי
מערער ומכרה ליה ויחזור לוקח עליו ומוכר ואף על גב דשלא באחריות מכר: ומשני במכיר כה. הלוקח מעודה בפני עדים
שהפרה זו נת פרטו של מוכר היא ולא גולה מעולם וכן העלית נהרג בניהו והודאת בעל דין כמאה עדים דמי ואידך מערער בעי
לאפוקי מיניה בעדי שקריס או טועיס כין נהמת המערער לבהמת המוכר דהשתא לא הדר לוקח עליה דמוכר כיון דמודה דשלו הימה
והלך מעיד לו מוכר לפסול עדיו של מערער דלאו נוגע בעדותו הוא. והא דנקט חמורו ולא נת פרטו משום דלקמן (מה). אמרינן הכי: ורב
זבד אמר. אף על גב דליתו מכיר בה שהיא בת חמורו מעיד לו עליה דלפילו ודאי גולה אינו חוזר עליו דלמא ליה להכי וביני לך כו':

עשה עבדו אפויקיי ומכרו בו'. אפילו אי סבר רבא דעבדי
כמקרקעי דמי נקט אפויקיי לאשמעינן כין בשטר כין
בעל פה: שורו אפויקיי ומכרו בו'. הא דלא חשיב מכר כהדי
הקדש דמפקיע מידי שעבוד משום דהקדש מפקיע אפי' אקני ליה
מטלטלין אגב מקרקעי ומה שאין כן
במכר ו: והוא דכתב רבא דא
כאמכחא. משפא לן אי כמטלטלי
אגב מקרקעי דוקא או אפילו
במקרקעי לחודיה: בגון שלקח
וטבר אלאחר. הוה מלי למיפך
איה אפי' נית וסדה נמי אלא מגופה
פריך: דלא הוה ליה ארעא
עלויס. מכאן משונה לאומריס דמה
שנהגו לכמוז דרשאוט ונחמי לו
ארבע אמות כהנהו אע"ג דלית ליה
קרקע משום דאין לך אדם שאין לו
ארבע אמות כהנהו ישראל דקרקע
אינה נזולה אי נמי דאין לך אדם שאין
לו ד' אמות לקדו (א) דהכא משמע
דאפשר שאין לו קרקע וכן משמע בפ'
שלישי דקדושין (דף ס' ע"ג) הרי את
מקודשת לי "על גנת שיש לי קרקע
משמע דאפשר שאין לו דוחק להעמיד
גבר שאין לו חלק כהנהו ועוד דל"כ
לא יעשה אדם שני שטרי הקנאה
שקראון קנה ארבע אמותיו ונראה
ל"מ דהיינו טעמא כיון שמודה שיש
קרקע וחוב הוא לו ששרי על יד
קרקע מקנה לחבירו אפילו יש כמה
עדיס שמכשיס אותו הרי הודאת
בעל דין כמאה עדיס ולא חיישין
למיחש שקריס כדלמאמכחא (לקמן
דף קמ"ט). גבי איכור גיורא דנפק
אודיתא מבי איכור ואף על גב שהיה
איכור משקריס) יחוש מה"ר חוקיקו
דמכל מקום יחוש הכא דלמא אקני
ליה מטלטלי אגב לוקח והודה שיש
לו מקרקע אע"פ שלא היה לו מעולם
ונראה דכתיב האי לא חיישין שמה

אבל פרה וטלית דרדאי אם
מכר לו (א) בעי להדי
הוא ריש לו מטלטלין
סחה וריש יעבדון וטלית
חובו אחרת מזה וטלית
דרדאי אם מכר לאחר לא
לבעל חוב ליה מטלטלי
למכר חוב לא משתכחא
אלא אפי' הוה רשאו
אפויקיי לפרה וטלית לבעל
חובו לא משעבד ליה
כדבא וכו'. והא בעי איה
נשעה אפויקיי לבעל חובו
איה ליה קלא אלא אביעי
לוי לביחש מישה בעל
חוב גובה הימנו ואינו מעיד
בשטר ששעבדו אבא וטלית
בעל חובו אבא פרה וטלית
ליה ליה קלא ולא הוה
לית לאפויקיי ארעאה ולא
מירי ופשיה אין גובה
מירי ולהכי מצי מעיד דאין
מעסדי בפני בעל חובו ולא
נוגע בעדות הוא: ומקשי
כפרה וטלית אמאי מעיד
ותיחש דלמא אקני לו
לבעל חובו מטלטלי אגב
מקרקעי שריי משעבדיס
לו וכו' ויחוש משום משעבד
ליחוק חזרו ומכרו וכי
מעיד ללוקח שהן שלו
נוגע בעדות הוא מפני
ששעבדו בפני בעל חובו.
ומכאן משפא לן אי כמטלטלי
אגב מקרקעי דוקא או אפילו
במקרקעי לחודיה: בגון שלקח
וטבר אלאחר. הוה מלי למיפך
איה אפי' נית וסדה נמי אלא מגופה
פריך: דלא הוה ליה ארעא
עלויס. מכאן משונה לאומריס דמה
שנהגו לכמוז דרשאוט ונחמי לו
ארבע אמות כהנהו אע"ג דלית ליה
קרקע משום דאין לך אדם שאין לו
ארבע אמות כהנהו ישראל דקרקע
אינה נזולה אי נמי דאין לך אדם שאין
לו ד' אמות לקדו (א) דהכא משמע
דאפשר שאין לו קרקע וכן משמע בפ'
שלישי דקדושין (דף ס' ע"ג) הרי את
מקודשת לי "על גנת שיש לי קרקע
משמע דאפשר שאין לו דוחק להעמיד
גבר שאין לו חלק כהנהו ועוד דל"כ
לא יעשה אדם שני שטרי הקנאה
שקראון קנה ארבע אמותיו ונראה
ל"מ דהיינו טעמא כיון שמודה שיש
קרקע וחוב הוא לו ששרי על יד
קרקע מקנה לחבירו אפילו יש כמה
עדיס שמכשיס אותו הרי הודאת
בעל דין כמאה עדיס ולא חיישין
למיחש שקריס כדלמאמכחא (לקמן
דף קמ"ט). גבי איכור גיורא דנפק
אודיתא מבי איכור ואף על גב שהיה
איכור משקריס) יחוש מה"ר חוקיקו
דמכל מקום יחוש הכא דלמא אקני
ליה מטלטלי אגב לוקח והודה שיש
לו מקרקע אע"פ שלא היה לו מעולם
ונראה דכתיב האי לא חיישין שמה

דמי מעיד כגון שקנה הך פרה וטלית ומד מכרה בפניו דודאי לא ליה בינמיס ולא שעבדס למלוה: ויחוש דלמא דאיקני אמר ליה.
לומר אכתי איכא לביחש דאקני ליה להך פרה וטלית ולמלוה אגב מקרקעי והיכי דמי כגון דמקמי הכי כשלוה תכז כשטר משעבדה
לך אגב מקרקעי לו נכסי דקנאי דעמיד אגב למיקני וכשלקח הפרה והטלית אחרי כן משעבדו לו מיד ואכתי אמאי מעיד אלא מדלא
חייש להכי איכא למשמע דמי שכותב כן דאקני האומר לחבירו נכסיס שאני עמיד לקנות אני מוכר לך או משעבד לך ואחר כן קנה
ומכר לאחרים או כתב לו דאיקני והוא קנה אחרי כן ומת והוריש לגביו לא משעבד להאי שכתב לו דאין אדם מקנה לחבירו דבר שלא
בא לידו אע"פ שעמיד לנא ובעיזא היא לקמן בפרק מי שמת וקנא. ולא איפשיטא ומשמע מהכא דלא משעבד: לא לריבא. הא דקאמרי
מעיד ולא חיישין ללמא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי כגון דקאמרי עדים דיענא זיה כו' והלך לך אקני ליה מטלטלי אגב
מקרקעי שהרי לא היו לו מקרקעי והלך מעיד דכיון שמכר לו הך פרה וטלית בלא אחריות וגם אין מעמידה בפני בעל חובו לאו
נוגע בעדותו הוא כלל והשתא מתוקמא אפילו בלא לקח ומכר לאלתר. והא דלא קאמר אלא לא צריכא משום דאמורא לא מירך הכי
לעיל אלא סתם הגמרא מירך כן [ושטיה זו נוהגת ברוב המקומות]. ופירש ר"ח דיענין זיה כהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם
כקני ללמאמכחא הכי זה האיש לא נתפרס ממנו מעודו ועד היום וזכי לנו נמה שקנה וכי לא קנה קרקע מעולם לא במתנה ולא
בקניה כגון הא דגרסינן בהש"ש רבה ביבמות (דף פ"ה). שגאת ואמר כן נא צבלה תלא מזה ומזה אמר רב לא שנו אלא שגאת
כו' ומסקין בה לא צריכא דלמא תרי ואמרי אן הוינן כהדיה מבי נפק ועד השתא ואחון לא ידעיתון ליה כו': נמצא שאניה שלו.
שהעידו עדים שגולה המוכר ומכרה לו ובא בעל השדה ונטלה ממנו חזרו לוקח על המוכר ולא הויה מכירה כלל דבשלמא היכא דטרפה
בעל חוב הויה מכירה דעבד אינש דזבין ארעא ליומינה כשביל פירות יוס אחד דלמאמכחא כבבא מניעא (דף ד"ה). ופירות שאלכ שלו הן
כדלמא שמואל בפרק שניס אוחזין בטלית (שם דף ט"ו). בעל חוב גובה את השבח שנת און פירי לא אזל לוקח מגולן אמר התם (דף ד"ה):
המוכר שדה לחבירו ונמצאת שאניה שלו אמר שמואל מעות יש לו שנת און לו לוקח אלא הדרא ארעא והדרי פירי וכל השבח והלך
כיון דלא מריות מידי לאו מכר הוא כלל. והבא נמי גבי טלית אמאי מעיד הא איכא למימר דנוגע בעדותו הוא דניחא ליה למוכר
דמיקו ביד לוקח דאי מופיק ליה מיניה מערער נעדיס שמעידין שהיא של מערער הרי נמצא שאניה שלו ש מוכר אלא גולה מהאי
מערער ומכרה ליה ויחזור לוקח עליו ומוכר ואף על גב דשלא באחריות מכר: ומשני במכיר כה. הלוקח מעודה בפני עדים
שהפרה זו נת פרטו של מוכר היא ולא גולה מעולם וכן העלית נהרג בניהו והודאת בעל דין כמאה עדים דמי ואידך מערער בעי
לאפוקי מיניה בעדי שקריס או טועיס כין נהמת המערער לבהמת המוכר דהשתא לא הדר לוקח עליה דמוכר כיון דמודה דשלו הימה
והלך מעיד לו מוכר לפסול עדיו של מערער דלאו נוגע בעדותו הוא. והא דנקט חמורו ולא נת פרטו משום דלקמן (מה). אמרינן הכי: ורב
זבד אמר. אף על גב דליתו מכיר בה שהיא בת חמורו מעיד לו עליה דלפילו ודאי גולה אינו חוזר עליו דלמא ליה להכי וביני לך כו':

דמי מעיד כגון שקנה הך פרה וטלית ומד מכרה בפניו דודאי לא ליה בינמיס ולא שעבדס למלוה: ויחוש דלמא דאיקני אמר ליה.
לומר אכתי איכא לביחש דאקני ליה להך פרה וטלית ולמלוה אגב מקרקעי והיכי דמי כגון דמקמי הכי כשלוה תכז כשטר משעבדה
לך אגב מקרקעי לו נכסי דקנאי דעמיד אגב למיקני וכשלקח הפרה והטלית אחרי כן משעבדו לו מיד ואכתי אמאי מעיד אלא מדלא
חייש להכי איכא למשמע דמי שכותב כן דאקני האומר לחבירו נכסיס שאני עמיד לקנות אני מוכר לך או משעבד לך ואחר כן קנה
ומכר לאחרים או כתב לו דאיקני והוא קנה אחרי כן ומת והוריש לגביו לא משעבד להאי שכתב לו דאין אדם מקנה לחבירו דבר שלא
בא לידו אע"פ שעמיד לנא ובעיזא היא לקמן בפרק מי שמת וקנא. ולא איפשיטא ומשמע מהכא דלא משעבד: לא לריבא. הא דקאמרי
מעיד ולא חיישין ללמא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי כגון דקאמרי עדים דיענא זיה כו' והלך לך אקני ליה מטלטלי אגב
מקרקעי שהרי לא היו לו מקרקעי והלך מעיד דכיון שמכר לו הך פרה וטלית בלא אחריות וגם אין מעמידה בפני בעל חובו לאו
נוגע בעדותו הוא כלל והשתא מתוקמא אפילו בלא לקח ומכר לאלתר. והא דלא קאמר אלא לא צריכא משום דאמורא לא מירך הכי
לעיל אלא סתם הגמרא מירך כן [ושטיה זו נוהגת ברוב המקומות]. ופירש ר"ח דיענין זיה כהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם
כקני ללמאמכחא הכי זה האיש לא נתפרס ממנו מעודו ועד היום וזכי לנו נמה שקנה וכי לא קנה קרקע מעולם לא במתנה ולא
בקניה כגון הא דגרסינן בהש"ש רבה ביבמות (דף פ"ה). שגאת ואמר כן נא צבלה תלא מזה ומזה אמר רב לא שנו אלא שגאת
כו' ומסקין בה לא צריכא דלמא תרי ואמרי אן הוינן כהדיה מבי נפק ועד השתא ואחון לא ידעיתון ליה כו': נמצא שאניה שלו.
שהעידו עדים שגולה המוכר ומכרה לו ובא בעל השדה ונטלה ממנו חזרו לוקח על המוכר ולא הויה מכירה כלל דבשלמא היכא דטרפה
בעל חוב הויה מכירה דעבד אינש דזבין ארעא ליומינה כשביל פירות יוס אחד דלמאמכחא כבבא מניעא (דף ד"ה). ופירות שאלכ שלו הן
כדלמא שמואל בפרק שניס אוחזין בטלית (שם דף ט"ו). בעל חוב גובה את השבח שנת און פירי לא אזל לוקח מגולן אמר התם (דף ד"ה):
המוכר שדה לחבירו ונמצאת שאניה שלו אמר שמואל מעות יש לו שנת און לו לוקח אלא הדרא ארעא והדרי פירי וכל השבח והלך
כיון דלא מריות מידי לאו מכר הוא כלל. והבא נמי גבי טלית אמאי מעיד הא איכא למימר דנוגע בעדותו הוא דניחא ליה למוכר
דמיקו ביד לוקח דאי מופיק ליה מיניה מערער נעדיס שמעידין שהיא של מערער הרי נמצא שאניה שלו ש מוכר אלא גולה מהאי
מערער ומכרה ליה ויחזור לוקח עליו ומוכר ואף על גב דשלא באחריות מכר: ומשני במכיר כה. הלוקח מעודה בפני עדים
שהפרה זו נת פרטו של מוכר היא ולא גולה מעולם וכן העלית נהרג בניהו והודאת בעל דין כמאה עדים דמי ואידך מערער בעי
לאפוקי מיניה בעדי שקריס או טועיס כין נהמת המערער לבהמת המוכר דהשתא לא הדר לוקח עליה דמוכר כיון דמודה דשלו הימה
והלך מעיד לו מוכר לפסול עדיו של מערער דלאו נוגע בעדותו הוא. והא דנקט חמורו ולא נת פרטו משום דלקמן (מה). אמרינן הכי: ורב
זבד אמר. אף על גב דליתו מכיר בה שהיא בת חמורו מעיד לו עליה דלפילו ודאי גולה אינו חוזר עליו דלמא ליה להכי וביני לך כו':

דמי מעיד כגון שקנה הך פרה וטלית ומד מכרה בפניו דודאי לא ליה בינמיס ולא שעבדס למלוה: ויחוש דלמא דאיקני אמר ליה.
לומר אכתי איכא לביחש דאקני ליה להך פרה וטלית ולמלוה אגב מקרקעי והיכי דמי כגון דמקמי הכי כשלוה תכז כשטר משעבדה
לך אגב מקרקעי לו נכסי דקנאי דעמיד אגב למיקני וכשלקח הפרה והטלית אחרי כן משעבדו לו מיד ואכתי אמאי מעיד אלא מדלא
חייש להכי איכא למשמע דמי שכותב כן דאקני האומר לחבירו נכסיס שאני עמיד לקנות אני מוכר לך או משעבד לך ואחר כן קנה
ומכר לאחרים או כתב לו דאיקני והוא קנה אחרי כן ומת והוריש לגביו לא משעבד להאי שכתב לו דאין אדם מקנה לחבירו דבר שלא
בא לידו אע"פ שעמיד לנא ובעיזא היא לקמן בפרק מי שמת וקנא. ולא איפשיטא ומשמע מהכא דלא משעבד: לא לריבא. הא דקאמרי
מעיד ולא חיישין ללמא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי כגון דקאמרי עדים דיענא זיה כו' והלך לך אקני ליה מטלטלי אגב
מקרקעי שהרי לא היו לו מקרקעי והלך מעיד דכיון שמכר לו הך פרה וטלית בלא אחריות וגם אין מעמידה בפני בעל חובו לאו
נוגע בעדותו הוא כלל והשתא מתוקמא אפילו בלא לקח ומכר לאלתר. והא דלא קאמר אלא לא צריכא משום דאמורא לא מירך הכי
לעיל אלא סתם הגמרא מירך כן [ושטיה זו נוהגת ברוב המקומות]. ופירש ר"ח דיענין זיה כהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם
כקני ללמאמכחא הכי זה האיש לא נתפרס ממנו מעודו ועד היום וזכי לנו נמה שקנה וכי לא קנה קרקע מעולם לא במתנה ולא
בקניה כגון הא דגרסינן בהש"ש רבה ביבמות (דף פ"ה). שגאת ואמר כן נא צבלה תלא מזה ומזה אמר רב לא שנו אלא שגאת
כו' ומסקין בה לא צריכא דלמא תרי ואמרי אן הוינן כהדיה מבי נפק ועד השתא ואחון לא ידעיתון ליה כו': נמצא שאניה שלו.
שהעידו עדים שגולה המוכר ומכרה לו ובא בעל השדה ונטלה ממנו חזרו לוקח על המוכר ולא הויה מכירה כלל דבשלמא היכא דטרפה
בעל חוב הויה מכירה דעבד אינש דזבין ארעא ליומינה כשביל פירות יוס אחד דלמאמכחא כבבא מניעא (דף ד"ה). ופירות שאלכ שלו הן
כדלמא שמואל בפרק שניס אוחזין בטלית (שם דף ט"ו). בעל חוב גובה את השבח שנת און פירי לא אזל לוקח מגולן אמר התם (דף ד"ה):
המוכר שדה לחבירו ונמצאת שאניה שלו אמר שמואל מעות יש לו שנת און לו לוקח אלא הדרא ארעא והדרי פירי וכל השבח והלך
כיון דלא מריות מידי לאו מכר הוא כלל. והבא נמי גבי טלית אמאי מעיד הא איכא למימר דנוגע בעדותו הוא דניחא ליה למוכר
דמיקו ביד לוקח דאי מופיק ליה מיניה מערער נעדיס שמעידין שהיא של מערער הרי נמצא שאניה שלו ש מוכר אלא גולה מהאי
מערער ומכרה ליה ויחזור לוקח עליו ומוכר ואף על גב דשלא באחריות מכר: ומשני במכיר כה. הלוקח מעודה בפני עדים
שהפרה זו נת פרטו של מוכר היא ולא גולה מעולם וכן העלית נהרג בניהו והודאת בעל דין כמאה עדים דמי ואידך מערער בעי
לאפוקי מיניה בעדי שקריס או טועיס כין נהמת המערער לבהמת המוכר דהשתא לא הדר לוקח עליה דמוכר כיון דמודה דשלו הימה
והלך מעיד לו מוכר לפסול עדיו של מערער דלאו נוגע בעדותו הוא. והא דנקט חמורו ולא נת פרטו משום דלקמן (מה). אמרינן הכי: ורב
זבד אמר. אף על גב דליתו מכיר בה שהיא בת חמורו מעיד לו עליה דלפילו ודאי גולה אינו חוזר עליו דלמא ליה להכי וביני לך כו':

דמי מעיד כגון שקנה הך פרה וטלית ומד מכרה בפניו דודאי לא ליה בינמיס ולא שעבדס למלוה: ויחוש דלמא דאיקני אמר ליה.
לומר אכתי איכא לביחש דאקני ליה להך פרה וטלית ולמלוה אגב מקרקעי והיכי דמי כגון דמקמי הכי כשלוה תכז כשטר משעבדה
לך אגב מקרקעי לו נכסי דקנאי דעמיד אגב למיקני וכשלקח הפרה והטלית אחרי כן משעבדו לו מיד ואכתי אמאי מעיד אלא מדלא
חייש להכי איכא למשמע דמי שכותב כן דאקני האומר לחבירו נכסיס שאני עמיד לקנות אני מוכר לך או משעבד לך ואחר כן קנה
ומכר לאחרים או כתב לו דאיקני והוא קנה אחרי כן ומת והוריש לגביו לא משעבד להאי שכתב לו דאין אדם מקנה לחבירו דבר שלא
בא לידו אע"פ שעמיד לנא ובעיזא היא לקמן בפרק מי שמת וקנא. ולא איפשיטא ומשמע מהכא דלא משעבד: לא לריבא. הא דקאמרי
מעיד ולא חיישין ללמא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי כגון דקאמרי עדים דיענא זיה כו' והלך לך אקני ליה מטלטלי אגב
מקרקעי שהרי לא היו לו מקרקעי והלך מעיד דכיון שמכר לו הך פרה וטלית בלא אחריות וגם אין מעמידה בפני בעל חובו לאו
נוגע בעדותו הוא כלל והשתא מתוקמא אפילו בלא לקח ומכר לאלתר. והא דלא קאמר אלא לא צריכא משום דאמורא לא מירך הכי
לעיל אלא סתם הגמרא מירך כן [ושטיה זו נוהגת ברוב המקומות]. ופירש ר"ח דיענין זיה כהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם
כקני ללמאמכחא הכי זה האיש לא נתפרס ממנו מעודו ועד היום וזכי לנו נמה שקנה וכי לא קנה קרקע מעולם לא במתנה ולא
בקניה כגון הא דגרסינן בהש"ש רבה ביבמות (דף פ"ה). שגאת ואמר כן נא צבלה תלא מזה ומזה אמר רב לא שנו אלא שגאת
כו' ומסקין בה לא צריכא דלמא תרי ואמרי אן הוינן כהדיה מבי נפק ועד השתא ואחון לא ידעיתון ליה כו': נמצא שאניה שלו.
שהעידו עדים שגולה המוכר ומכרה לו ובא בעל השדה ונטלה ממנו חזרו לוקח על המוכר ולא הויה מכירה כלל דבשלמא היכא דטרפה
בעל חוב הויה מכירה דעבד אינש דזבין ארעא ליומינה כשביל פירות יוס אחד דלמאמכחא כבבא מניעא (דף ד"ה). ופירות שאלכ שלו הן
כדלמא שמואל בפרק שניס אוחזין בטלית (שם דף ט"ו). בעל חוב גובה את השבח שנת און פירי לא אזל לוקח מגולן אמר התם (דף ד"ה):
המוכר שדה לחבירו ונמצאת שאניה שלו אמר שמואל מעות יש לו שנת און לו לוקח אלא הדרא ארעא והדרי פירי וכל השבח והלך
כיון דלא מריות מידי לאו מכר הוא כלל. והבא נמי גבי טלית אמאי מעיד הא איכא למימר דנוגע בעדותו הוא דניחא ליה למוכר
דמיקו ביד לוקח דאי מופיק ליה מיניה מערער נעדיס שמעידין שהיא של מערער הרי נמצא שאניה שלו ש מוכר אלא גולה מהאי
מערער ומכרה ליה ויחזור לוקח עליו ומוכר ואף על גב דשלא באחריות מכר: ומשני במכיר כה. הלוקח מעודה בפני עדים
שהפרה זו נת פרטו של מוכר היא ולא גולה מעולם וכן העלית נהרג בניהו והודאת בעל דין כמאה עדים דמי ואידך מערער בעי
לאפוקי מיניה בעדי שקריס או טועיס כין נהמת המערער לבהמת המוכר דהשתא לא הדר לוקח עליה דמוכר כיון דמודה דשלו הימה
והלך מעיד לו מוכר לפסול עדיו של מערער דלאו נוגע בעדותו הוא. והא דנקט חמורו ולא נת פרטו משום דלקמן (מה). אמרינן הכי: ורב
זבד אמר. אף על גב דליתו מכיר בה שהיא בת חמורו מעיד לו עליה דלפילו ודאי גולה אינו חוזר עליו דלמא ליה להכי וביני לך כו':

דמי מעיד כגון שקנה הך פרה וטלית ומד מכרה בפניו דודאי לא ליה בינמיס ולא שעבדס למלוה: ויחוש דלמא דאיקני אמר ליה.
לומר אכתי איכא לביחש דאקני ליה להך פרה וטלית ולמלוה אגב מקרקעי והיכי דמי כגון דמקמי הכי כשלוה תכז כשטר משעבדה
לך אגב מקרקעי לו נכסי דקנאי דעמיד